

IN MEMORIAM**Prof. Donata NEDĚLA DEVIDÉ****(1911 - 1996)**

Donata Neděla Devidé was born on August 19th, 1911 in Ludbreg, Croatia, and died on April 4th, 1996. She graduated from the Faculty of Philosophy in Zagreb, and from 1935 until 1980, when she retired, was active in the Department of Geology, Faculty of Science, Zagreb. From 1942-1948, she was with the Geological-Palaeontological Museum, where she was teaching numerous courses, e.g., Introduction to Stratigraphy, Coal and Petroleum Geology, Geology of Yugoslavia, etc., but she also took practical courses in mineralogy and petrology at the Faculty of Science. However, her most important and most influential activity was in teaching Geological mapping, through which course she was directly involved in the education of no less than 45 generations of Croatian geologists. She was a personal mentor to more than 120 BSc students. Her publications, though never prolific have had a profound and lasting impact. Her most important paper concerned the globotruncanid foraminifera and produced different geological interpretations of many parts of the then Yugoslavia, together with broader more regional implications. For everything she did for us, often at the expense of her private life, all of us who have had the privilege of being her pupils, shall remember her forever with grace and gratitude.

Iako smo znali da već duže vrijeme nije bila dobrog zdravlja, vijest o smrti naše dugogodišnje nastavnice, koja je preminula 4. travnja 1996., potresla je i duboko ožalostila gotovo sve zagrebačke, pa i hrvatske geologe (osim možda onih najmladih koji ju nisu osobno poznavali, ali i oni su sigurno čuli za gospodu Nedělu, koja je još dok je bila aktivna, postala na našem fakultetu legendom za geologiju i geološko kartiranje). Nadali smo se naime da će "gospoda", kako smo ju često zvali, sada kada je odnedavno bila smještena u instituciju s odgovarajućom njegovom - a dugo je odgadala odlazak iz svojeg stana na Medveščaku - poživjeti još koju godinu u zasluženom miru, u boljim uvjetima, okružena brigom koju treba ukazivati starijim osobama. Nažalost, sudbina je odredila drugačije.

Gospoda Donata Neděla Devidé rođena je 19. kolovoza 1911. u Ludbregu. Diplomirala je tzv. fizičko-geografsku grupu predmeta na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Od 1935. radi u Geološko-paleontološkom zavodu Prirodoslovno-matematičkog fakulteta, s kraćim prekidom od 1942. do 1948. kada je bila kustosica Mineraloško-petrografske muzeja, no i kroz to vrijeme vršila je asistentske dužnosti iz kolegija geološke, petrografske i mineraloške struke. God. 1949. postaje honorarni nastavnik, a 1961. viši predavač na Geološkom odjelu Prirodoslovno-matematičkog fakulteta gdje radi kontinuirano do umirovljenja 1980. godine. Predavala je razne geološke kolegije od kojih su najvažniji Geološko kartiranje, Geologija Jugoslavije, Uvod u stratigrafiju, Geologija kaustobiolita. Neke od tih predmeta slušali su ne samo studenti geologije na PMF-u, već i

studenti Rudarsko-geološko-naftnog fakulteta, kao i studenti geografije PMF-a. No najduže i s najvećim žarom i osobnim angažmanom predavala je Geološko kartiranje pri čemu je sama obavljala i sve pripadajuće praktikume i terenske vježbe. Upravo po tome postala je pojam entuzijasta i predanog pedagoga za sve studente geologije. Zbog svojeg aktivnog sudjelovanja u kartiranju mnogih krajeva Hrvatske i zbog svekolikog poznavanja te problematike bila je predsjednik tadašnje republičke i dopredsjednik savezne komisije za izradu standarda za tzv. OGK Jugoslavije, član Nacionalne komisije za izradu geološke karte Europe, i dr.

Za to vrijeme - od 1935. do 1980. - odgojila je 45 generacija geologa (neki sveučilišni nastavnici za toliko vrijeme svojeg djelovanja ne odgoje niti toliko pojedinača). Zašto kažemo odgojila a ne obrazovala? Zato jer je Geološko kartiranje kolegij koji je svagdašnji kruh geologa, onaj zanat koji se mora svaldati da bi se uopće naučilo geološki razmišljati i zaključivati, bez obzira čime se kasnije bavili. Ako k tome dodamo da je osobno bila mentor diplomskih radova više od 120-orici studenata i studentica, od kojih su mnogi postali sudionici, a nemali broj i nositelji izrade OGK Hrvatske, kao i da se veliki dio njezinih diplomanada zaposlio u "Naftaplinu", za kojega se zna što znači u gospodarstvu Hrvatske, onda je prava riječ da je njezino djelovanje na generacije hrvatskih geologa bilo zaista nemjerljivo i nenadoknadivo.

U tom svojem poslu - odgajanju geoloških kadrova - gospoda Neděla bila je perfekcionist. Mnogi od nas tada nisu shvaćali pravo značenje njezine upornosti, a to je bila njezina golema i opravdana želja da iz svakog od nas, pa i iz prosječnih, izvuče ono najbolje što se može izvući, pa i pod cijenu toga da sama u to uloži puno više truda, energije i vremena. Mnogi su tek kasnije postali toga svjesni, koliko im je ta njezina zaljubljenost u

struku i upornost da ju prenese drugima koristila u dalnjem geološkom sazrijevanju. No isto takva bila je i prema sebi. Bila je pravi zaljubljenik u struku - puno puta smo od nje čuli da ima samo dvije velike ljubavi, svoju Jasenkiju i svoju geologiju. Kod gospode Neděle ta zaljubljenost u geologiju nije bila mladalačka strast, nego je trajala cijeli život. Zato je i prema sebi bila pretjerano stroga. Često nije htjela reći za neko svoje istraživanje da je završeno (iako je naravno istina da istraživanje prirode nikad ne prestaje, ali ipak treba s vremenom na vrijeme podvući crtu i objaviti rezultate). Zato, zbog te prevelike samokritičnosti i zbog predanosti nastavnom procesu i svesrdnog pomaganja kolegama i suradnicima, nije objavila veliki broj radova. Ali ono što je objavila - većinom sama, kao jedini autor - imalo je značajnog odjeka s vrlo dalekosežnim utjecajima na geološke interpretacije. Rad koji je još 1957. objavila o stratigrafskom značenju globotrunkanida bio je pionirski rad te vrste u nas, a zaključci do kojih je došla zahtjevali su mijenjanje shvaćanja geoloških odnosa u mnogim dijelovima tadašnje Jugoslavije, pa i na regionalnom planu. Druga velika geološka ljubav bila joj je naša svima draga Medvednica, i možemo samo žaliti da svoje ogromno geološko poznavanje Medvednice nije stigla prikazati kao zaokruženu cjelinu. Ali mnogo toga rekla nam je usmeno, i često su nam to bili počeci i putokazi u našim kasnijim istraživanjima.

Za sve što je učinila, često žrtvujući i sebe i na uštrb svog privatnog života, svi koji su je poznavali ostat će joj uvijek zahvalni. Svi je se rado sjećamo i iz svojih studentskih dana i kasnije, radne djelatnosti, a i sada, kada je više nema, ona će ostati stalno prisutna u našoj geologiji, a svojim dacima i u srcima. Zato neka je slava i hvala našoj učiteljici, gospodi profesor Donati Neděli Devidé.

Ivan GUŠIĆ
Josip BENIĆ

BIBLIOGRAFIJA RADOVA

(sastavila Andrea Horić)

1. KOCHANSKY, V. & DEVIDÉ-NEDĚLA, D. (1942): Okamenjeni svjedoci pradavnog života na Zemlji.- *Znanje i radost*, 1, 317-321, Zagreb.
2. DEVIDÉ-NEDĚLA, D. (1954): Izvještaj proučavanju stratigrafskih i tektonskih odnosa gornje krede u Zagrebačkoj gori u 1952. god.- *Ljetopis Jugosl. akad. znan. umjet.*, 59 (1951-1952), 70-73, Zagreb.
3. DEVIDÉ-NEDĚLA, D. (1954): Nalazi globotrunkana u Medvednici, Zrinskoj gori, Boki Kotorskoj i okolicu Budve (Sur la présence de genre Globotrunca dans la Medvednica, Zrinska gora, Boka Kotorska et dans les environs de Budva).- *Geol. vjesnik*, 5-7 (1951-53), 299-315.
4. DEVIDÉ-NEDĚLA, D. (1956): O proučavanju krede na sjevernim padinama Medvednice.- *Ljetopis Jugosl. akad. znan. umjet.*, 61 (1953), 325-328, Zagreb.
5. DEVIDÉ-NEDĚLA, D. (1957): Značenje globotrunkana za rješavanje nekih stratigrafskih problema u Jugoslaviji (Signification des Globotruncanidés pour certains problèmes stratigraphiques en Yougoslavie).- II kongr. geol. Jugosl., 134-154, Sarajevo.
6. DEVIDÉ-NEDĚLA, D. (1957): Una tipica serie di copertura: il Lias della Jugoslavia costiera.- *Rivol. industr.*, 5/60, 45-47, Milano.
7. DEVIDÉ-NEDĚLA, D. (1961): Die kretazischen Bildungen Kroatiens (Jugoslawien) im Spiegel der neuesten Forschungen.- *Ann. Inst. geol. publ. Hung.*, 49/3, 869-871, Budapest.
8. DEVIDÉ-NEDĚLA, D. & POLŠAK, A. (1961): Matriht kod Bešpelja sjeverno od Jajca (Sur la présence du Maestrichtien dans les environs de Bešpelj au nord de Jajce en Bosnie).- *Geol. vjesnik*, 14, 355-376.
9. MAMUŽIĆ, P. & DEVIDÉ-NEDĚLA, D. (1968): Osnovna geološka karta SFRJ, list Biograd 1:100 000 K33-7.- Inst. geol. istraž., Zagreb (1963), Sav. geol. zavod, Beograd.
10. DEVIDÉ-NEDĚLA, D., BABIĆ, Lj. & ZUPANIĆ, J. (1982): Matrihtska starost fliša Vivodine u Žumberku i kod Ozlja (zapadna Hrvatska) na temelju planktonskih foraminifera (Age maestrichtien du Flysch de Vivodina dans le Žumberak et environs d'Ozalj en Croatie occidentale (Yugoslavie)).- *Geol. vjesnik*, 35, 21-36.
11. DEVIDÉ-NEDĚLA, D. & KOCHANSKY-DEVIDÉ, V. (1990): Neoschwagerinenfund in Medvednica-Gebirge (Zagrebačka gora) (Nalaz neošvagerina u Medvednici (Zagrebačka gora)).- *Rad Jugosl. akad. znan. umjet.*, 449 (Razr. prir. znan. 24), 29-34, Zagreb.
12. BABIĆ, Lj., GUŠIĆ, I. & DEVIDÉ-NEDĚLA, D. (1973): Senonski kršnici na Medvednici i njihova krovina (Senonian breccias and overlying deposits on Mt. Medvednica (northern Croatia)).- *Geol. vjesnik*, 25 (1971), 11-27.
13. POLŠAK, A., DEVIDÉ-NEDĚLA, D., TURNŠEK, D., GUŠIĆ, I. & BENIĆ, J. (1978): Biostratigrafski odnosi grébenskih, prigrébenskih i bazenskih nalaza gornje krede u području Donjeg Orešja, SI Medvednica (Biostratigraphy of Upper Cretaceous reef, sub-reef and basin deposits at Donje Orešje, Mt. Medvednica, north Croatia).- *Geol. vjesnik*, 30/1, 189-197.
14. POLŠAK, A., DRAGIČEVIĆ, I., TOMIĆ, V., DEVIDÉ-NEDĚLA, D. & BENIĆ, J. (1982): Tektonska i paleogeografska dinamika u rubnoj zoni jadranske ploče; primjer kredno-paleogenskog kompleksa Jajce (Tectonic and paleogeographic dynamics in the marginal zone of the Adriatic plate; an example of Cretaceous-Paleogene bauxite-bearing area of Jajce).- 10 jub. kongr. geol. Jugosl., 1, 605-623, Budva.

